

teatre

FRANCESC FOGUET I BOREU

Quan els mestres perden la fe

Amor mundi

AUTOR: VICTORIA SZPUNBERG

Sala Beckett, 4 de juliol
Direcció: Victoria Szpunberg

Una educació pública i de qualitat és un dels pilars, juntament amb la sanitat i la cultura, de les societats democràtiques. L'obsessió per transformar l'àmbit educatiu en un nínxol sotmès als interessos del mercat ha pervertit la funció original de l'educació. Avalats pels governs de torn, els nous projectes educatius volen estudiants obedients, irreflexius i acrítics. Les humanitats són relegades en l'educació pública a un paper decoratiu per la seva *inutilitat*, mentre que en alguns centres d'elit formen part del nucli dels plans d'estudis.

Amb autoria i direcció de Victoria Szpunberg, *Amor mundi* s'endinsa en el món de l'educació a partir d'un cas que vol ser paradigmàtic d'algunes problemàtiques que genera l'escola. Aurèlia, una mestra a punt de jubilar-se, és expulsada del centre on ha treballat durant tota la vida per bufetejar una alumna insolent i enutjosa. Encara que el seu gest volia acabar l'assetjament que patia una altra nena, tothom se li gira en contra: l'equip directiu, els seus companys, les famílies i, fins i tot, la mateixa víctima.

El personatge principal és el més interessant d'*Amor mundi*. Mestra amb experiència, imbuïda per la pedagogia de Rosa Sensat, Aurèlia va lluitar de jove per una escola pública, lliure, de qualitat i moderna. En fer-se gran, s'adona que els programes educatius de *canvi* —com ara l'Escola Nova 21— són operacions de màrqueting que venen fum. A més, a causa d'una malaltia, perd cada vegada més visió i, paradoxalment, adquireix una lucidesa excepcional. Així,

malgrat la pèrdua de fe en les possibilitats de construir una escola com la que havia somiat, intenta trobar un punt de *reconciliació* amb el món.

La interpretació de Marta Angelat del paper d'Aurèlia és convincent i, en algunes escenes, irònica i inquietant, mentre que la d'Aina Calpe (neboda) i la de Blanca Garcia-Lladó (monitora jove) acusen la poca entitat dels seus personatges. L'espai escènic es redueix a un escriptori i una cadira, envoltats en semicercle per tot de seients d'aula. Una gran pantalla de fons serveix per projectar-hi un fragment de la coneguda entrevista de 1964 a Hannah Arendt, i també per simular dues connexions per Skype —completament sobrees— amb una simpàtica xiqueta bellugadissa.

Amor mundi tracta d'una problemàtica, la de l'escola actual, que ja era hora que arribés al teatre. Tot i l'interès de la proposta, sobretot en algunes escenes, el muntatge té més pretensió que encerts. Tant la neboda com la moni-

tora jove dispersen la falla amb fugues col·laterals i no atenyen la categoria d'antagonistes. El punt de vista adoptat s'escuda en l'ambigüïtat o la indolència, i defuig una lectura contundent de la temàtica suggerida. No hi ha, tampoc, una visió polièdrica i penetrant de la problemàtica de l'educació, que té moltes cares i arestes, com saben els qui la pateixen.

Com a espai on es reuneixen éssers humans, petits i grans, l'educació esdevé "domini públic", en l'accepció que apunta Arendt al final de l'entrevista esmentada. A l'escola, per la desídia o la descurança de bona part de les famílies, se li endossa una feixuga càrrega addicional que no li pertoca. Els bons mestres han de batallar, amb pocs recursos, no tan sols amb una mainada com més va més malcriada i despòtica, sinó contra uns progenitors irresponsables, una administració burocratitzada i una societat que menysté els valors de l'humanisme.